

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

Dodatek do „Pamiętnika Literackiego”
(2026, z. 1)

Opracowali:
Aleksandra Oszczeǳa i Paweł Kaczyński

- Adam Mickiewicz. Wydanie filologiczne i fantazmatyczne. T. 1: Piątek, 22 grudnia 1843 – wtorek, 30 stycznia 1844, oprac. K. Rutkowski, red. nauk. D. Kosiński, Kraków „żywoślowie. Wydawnictwo” / Nowy Targ Towarzystwo im. Ireny Solskiej / Paris Institut Bibliothèque Polonaise de Paris 2025, 444 s., seria „Église et le Messie / Kościół i Mesjasz”, cz. 2.
- Adam Mickiewicz. Wydanie filologiczne i fantazmatyczne. T. 2: Wtorek, 27 lutego 1844 – wtorek, 19 marca 1844, oprac. K. Rutkowski, red. nauk. D. Kosiński, Kraków „żywoślowie. Wydawnictwo” / Nowy Targ Towarzystwo im. Ireny Solskiej / Paris Institut Bibliothèque Polonaise de Paris 2025, 484 s., seria „Église et le Messie / Kościół i Mesjasz”, cz. 2.
- Adam Mickiewicz. Wydanie filologiczne i fantazmatyczne. T. 3: Wtorek, 23 kwietnia 1844 – wtorek, 28 maja 1844, oprac. K. Rutkowski, red. nauk. D. Kosiński, Kraków „żywoślowie. Wydawnictwo” / Nowy Targ Towarzystwo im. Ireny Solskiej / Paris Institut Bibliothèque Polonaise de Paris 2025, 432 s., seria „Église et le Messie / Kościół i Mesjasz”, cz. 2.
- Banot Aleksandra E., Autorki naszych lektur. Portrety polskich pisarek XIX i XX wieku, Katowice Wyd. „Śląsk” 2025, 206 s., faks., fot., il.
- Bonifacy Miązek, Poeta i badacz literatury polskiej, pod red. J. Radłowskiej, Wrocław Wyd. UWr 2025, 202 s., fot.
- Browarny Wojciech, Stulecie Tadeusza Różewicza – o pisaniu i wspominaniu, Wrocław Wyd. UWr 2025, 200 s., faks., fot.
- Buczkowski Leopold, Listy rodzinne, odczyt. z rękopisu, oprac., wstęp J. Staroń, Kraków–Budapeszt–Syrakuzy Wyd. „Austeria” 2025, 360 s., faks., fot., il.
- Chlebowski Piotr, 12 wierszy Norwida, Kraków Wyd. UJ 2025, 372 s.
- Chmielewski Paweł, Dziesięciu biednych samurajów. Pierwsi twórcy polskiego komiksu, Kielce Wyd. Stowarzyszenia Twórczego „Zenit” 2025, 420 s., faks., il.
- Chojnowski Zbigniew, Leszek Aleksander Moczulski. Zachwyty, Łódź Wyd. UŁ 2025, 182 s., 6 nlb., seria „Projekt: Egzystencja i Literatura”.
- Cieliczko Paweł, Kartki Pana Ferdynanda. Wybrane historie z życia Ferdynanda Antoniego Ossendowskiego, Poznań Fundacja „Pro Posenia” 2025, 216 s., faks., fot., il., mapy.
- Czytanie Wybickiego. Cz. 1–2, pod red. B. Mazurkowej, B. Judkowiak, M. Zwierzykowskiego, z udziałem M. Foryckiego, Warszawa Wyd. IBL PAN 2025, 360 s. (cz. 1); 358 s. (cz. 2), seria „Czytanie Poetów Polskiego Oświecenia”, t. 6.
- Czyżewski Krzysztof, Dobre słowo na śmierć, Kraków–Budapeszt–Syrakuzy Wyd. „Austeria” 2025, 508 s., fot.
- Wspomnienia pośmiertne o pisarzach, ludziach kultury, działaczach społecznych: Grigorij Kanowicz, Jerzy Grotowski, Borka Pavičević, Masa Dinescu, Flory Jagoda, Pranas Morkus, Zdravko Grebo, Maksym Krywcow, Lech Raczak, Martin Pollack, Szaruś, Jerzy Giedroyc, Csaba Gy. Kiss, Janina Osewska, Lawrence Ferlinghetti, Dževad Karahasan, Gabriella Cardazzo, Albrecht Goetze, Leonidas Donskis, Zbigniew Mikotejko, Henryk Wujec, Grzegorz Domostawski, Ireneusz Kania, Jonas Mekas, Jerzy Ficowski, Aleś Razanaū, Jerzy Jarzębski, Leszek Mądzik, Predrag Matvejević, Petr Král, Jan Kasper, Jaan Kapliński, Renata Gorczyńska, Paweł Adamowicz, Mi-*

roslaw Wiśniewski, Krzysztof Giedroyc, Bronisław Geremek, Andrzej Dudziński, Husein Oručević, Dariusz Gościński, Juozas Tumelis, Krzysztof Furmanek, Zbigniew Osiński, Irena Veisaitė, Wiktoria Amelina, Max Furmansky, Osvaldas Daugelis, Czesław Miłosz, Lajos Grendel, Erwin Schenkelbach, Aleksander Schenker, Jan Stachowski, Paweł Huelle, Filip Dawid, Piotr Nowina-Konopka, Carlos Saura, Ludwika Wujec, Ewa Guderian-Czaplińska, Ágnes Heller, Mira Haviarová, Wojciech Domostawski, Danuta Cirić-Straszyńska, Denis Achapkin.

Danek Danuta, Rozpaczające dziecko. O wierszu Mickiewicza *Ach już i w rodzicielskim domu...*, Gdańsk Wyd. „słowo/obraz terytoria” 2025, 112 s.

Dedeciuskalia. Myśl translatologiczna i literaturoznawcza Karla Dedeciusa w dydaktyce szkolnej i akademickiej, red. J. Radłowska, J. M. Banachowicz, E. Białek, K. Nowakowska, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 192 s.

Derdowski literat. Przegląd i perspektywy. Praca zbiorowa, pod red. D. Kalinowskiego, Wejherowo Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej / Gdańsk Instytut Kaszubski 2025, 196 s., fot., il., seria „Biblioteka Kaszubska”, t. 13.

Długolecka-Pietrzak Maria, Powinowactwo wyobraźni. Józef Czechowicz a Tadeusz Miciński, Siedlce Wyd. Naukowe IKRiBL 2025, 164 s.

Dziedzictwo ducha. Zygmunt Krasiński, red. nauk B. Ciciora, teksty: B. Ciciora, M. Bral, A. Fabianowski, M. Gabryś-Heyke, A. Waško, B. Woźniak, R. Wróblewski, Opinogóra Górna Muzeum Romantyzmu 2025, 304 s., faks., fot., il., nuty.

Fieguth Rolf, Fiećko Jerzy, Trybuś Krzysztof, (Re)konstrukcje wyższych tajemnic. „Irydion”, „Lilla Weneda”, „Quidam”, Poznań Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2025, 160 s. + 2 s. nlb., seria „Filologia Polska”, nr 252.

Flis-Czerniak Elżbieta, Głębie melancholii. Studia o literaturze wczesnego modernizmu, Lublin Wyd. UMCS 2025, 166 s.

Gęborska Marlena, Od kosmicznych podróży do cyfrowych światów. Analiza kodów kulturowych w kontekście atrakcyjności komiksów *Tytus, Romek i A'Tomek* dla współczesnej młodzieży oraz w przestrzeni kreatywnej biblioteki, Warszawa Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP 2025, 236 s., fot., il.

Ikonosfera Wyspiańskiego. *Noc listopadowa* w Łazienkach Królewskich, pod red. J. Hernik-Spalińskiej, J. Szumańskiej, R. Węgrzyniaka, Warszawa Muzeum Łazienki Królewskie 2025, 204 s., faks., fot., il., plan.

Kempiński Tomasz, Arkady Fiedler. Czarodziej pióra, Toruń Wyd. Adam Marszałek 2025, 550 s., faks., fot.

Kloch Zbigniew, O mówieniu, języku i pewnych przejawach kulturowej codzienności, Warszawa Wyd. UW 2025, 360 s.

Korczak Aleksandra M., Bezradne i romantyczne. Bohaterki lektur dla szkoły podstawowej, Warszawa Wydawnictwo „Krytyki Politycznej” 2025, 256 s.

Koszykowska Izabela Anna, Filozofia praw zwierząt w twórczości Wisławy Szymborskiej, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 78 s., „Scientiarum Primitiae »Series Philologica«”, t. 26.

- Kreacje i deformacje. Aleksandra Fredry metamorfozy świata, pod red. M. Łoboz i O. Taranek-Wolańskiej, Wrocław Wyd. UWr 2025, 308 s., faks., fot., il.
W tomie: A. Kuligowska-Korzeniewska, Demiórg historii; W. Rzońca, Fredro romantyzmu w naszej dwudziestopierwszowiecznej współczesności – perspektywa zmiany statusu kulturowego pisarza; M. Jakóbiec-Semkowowa, Czym bawiły publiczność chorwacką i serbską w XIX wieku „Damy i huzary”?; O. Taranek-Wolańska, *Eros na cenzurowanym. Wpływ cenzury obyczajowej na recepcję twórczości obscenicznej Aleksandra Fredry*; O. Kryowski, „Nie ma jak z malarzami mieć do czynienia...” *Geneza i znaczenie „alegorycznego obrazu” w komedii „Pan Jowialski” Aleksandra Fredry*; K. Samsel, „Wszystko zlewa się w kształty przyzwoitości”. *Seksualność w komediach Aleksandra Fredry czytana z perspektywy Law & Literature*; A. Pigoń, *Mocium pani? O kobietach w komediach Aleksandra Fredry*; M. M. Kacprzak, *Edycje dzieł Aleksandra Fredry w seriach wydawniczych dla młodzieży i ludu do 1918 roku. Fredry metamorfozy świata a prace oświatowe na rzecz przemian w społeczeństwie polskim*; M. Řeznik, *C.k. hrabia Fredro. Aleksander Fredro jako przedstawiciel stanów galicyjskich*; G. Połuszejko, *Aleksander Fredro i Wincenty Pol – korespondencje artystyczne i światopoglądowe*; E. Szczeglacka-Pawłowska, *Fredro w sztambuchu. Czy istnieje sztambuchowa historia literatury?*; A. Kuniczuk, *Twórczość Aleksandra Fredry w kręgu zainteresowań krytyki genetycznej – rekonstrucje możliwości badawczych*; B. Raszczyk, „Paweł i Gaweł” Aleksandra Fredry – kreacja klasycznych temperamentów; M. Łoboz, *Instrumentacja ohydna i myśli błazeńskie, czyli Fredro w interpretacji Stanisława Moniuszki*; Ł. Piaskowski: *Muzyczne formy w służbie poezji. „Koncert. Intermezzo” Aleksandra Fredry*; „Śmiech w powadze, powaga w śmiechu”. *Z Marianem Urselem rozmawia Olga Taranek-Wolańska.*
- Krupowies Walentyna, Topografie wileńskie. Obraz międzywojennego Wilna w perspektywie peryferyjnej nowoczesności, Siedlce Wyd. UwS 2025, 318 s.
- Kuczyński Krzysztof A., Urodziłem się niedaleko willi „Wiesenstein”. Profesor Krzysztof A. Kuczyński z Uniwersytetu Łódzkiego o swoim wieloletnim zainteresowaniu życiem i twórczością Gerharta Hauptmanna, rozm. L. Kolago, Jelenia Góra Wyd. „Ad Rem” 2025, 56 s., fot., il.
- Kukurowski Stanisław, Od Niemca do szaleńca. Szkice tematologiczne, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 282 s.
- Kunicki Wojciech, Historia literatury niemieckiej od baroku do romantyzmu. Wykłady Wojciecha Kunickiego uzupełnione o przyczynki dydaktyczne jego uczniów i przyjaciół, pod red. N. i K. Żarskich, przy współpr. A. Dittman, J. Redlich, R. Biskupa, Wrocław Wyd. UWr 2025, 400 s.
- Le Guin Ursula, Rzeźbię w słowach. Pisma o życiu i książkach, przeł. T. Wilusz, Warszawa Wyd. Prószyński i S-ka 2025, 430 s.
- Lem Stanisław, Zadziwienie i interpretacja, czyli Literatury uczymy się ciągle. Ze Stanisławem Lemem rozmawia Mateusz Nowak, przedmowa S. Bereś, red., oprac. nauk. P. Gorliński-Kucik, P. Jędrzejko, Katowice Wyd. UŚ 2026, 200 s.
Zawiera niepublikowane dotąd wywiady z 1992 i 2001 roku.
- Literatura białoruska. Wędrowki ścieżkami prozy, poezji i dramaturgii. Tom jubileuszowy z okazji 70-lecia Katedry Białorutenistyki Uniwersytetu Warszawskiego, red. nauk. A. Moskwin, Warszawa Katedra Białorutenistyki UW / Siedlce Wyd. Naukowe IKRiBL 2025, 276 s., fot., mapy.

- Literatura białoruska po roku 1986. Nowe spojrzenie, pod red. A. Moskwina, Warszawa Katedra Białorutenistyki UW 2025, 222 s., faks., fot.
- Madejski Jerzy, Lec i inni. Szkice o aforyzmach oraz poezji myślenia, Szczecin Wyd. US 2025, 204 s.
- Marko Anna, Filologia detalu. Studium jednego wersetu *Psalterza floriańskiego*, Lublin Wyd. KUL 2025, 142 s., faks., il., wykresy.
- Medycyna i dziecko. Rozprawy i szkice z historii medycyny i literatury. T. 1, red. nauk. E. Białek, A. Kodzis-Sofińska, A. Wojnar, P. Wróblewski, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 356 s., faks., fot., il.
- Medycyna i dziecko. Rozprawy i szkice z historii medycyny i literatury. T. 2, red. nauk. E. Białek, B. Bruzewicz-Mikłaszewska, M. Chrobak, M. Dzieweczyński, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 366 s., fot.
- Medycyna i dziecko. Rozprawy i szkice z historii medycyny i literatury. T. 3, red. nauk. A. Bajorek, J. M. Banachowicz, D. Lewera, K. Wronecki, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 364 s., faks., fot., il., wykresy.
- Melanowicz Mikołaj, Japońskie fascynacje. Eseje pisane na marginesie, Toruń Wyd. Adam Marszałek 2025, 400 s., fot.
- Michalska-Suchanek Mirosława, Najnowsza literatura rosyjsko-izraelska, Katowice Wyd. „Śląsk” / Wyd. UŚ 2025, 318 s., seria „Biblioteka »Przeglądu Rusycystycznego», nr 41.
- Myśleć filologicznie. Szkice dla Profesora Karola Sauerlanda, red. K. Najdek, K. Tkaczyk, A. Wołkowicz, Warszawa Wyd. Naukowe „Scholar” 2025, 340 s.
- Nie(do)pełnione role. Reprezentacja staropanieństwa i starokawalerstwa w literackim i kulturowym świecie XIX–XXI wieku, red. nauk. J. Kisielnicka i B. Stelingowska, Siedlce Wyd. UwS 2025, 276 s.
- (Nie)oczywiste „Ziemie Odzyskane”, red. M. Hlebionek, R. Moczkoan, J. Nowosielska-Sobel, Toruń. Wyd. UMK 2025, 486 s., seria: „Wokół Fenomenu Kulturowego”, t. 5.
- Tom interdyscyplinarny, literatury i jej okolic dotyczą następujące teksty: M. Szajda, Liczyrzepa – zły duch Karkonoszy? Józef Sykułski i powstanie polskich legend o Duchu Gór tuż po 1945 roku; R. Balczarek, Autochtoni śląscy we współczesnym kinie polskim na przykładzie trylogii „Rojst”; A. Zamorowska, Ziemie zapomniane, czyli filmowe przedstawienia Warmii i Mazur w okresie PRL-u; P. Kaczyński, Dawne dzieje Ziem Odzyskanych w powieściach Kazimierza Kłosa; M. Hlebionek, Między traumą a przygodą. „Gruby” Aleksandra Minkowskiego; R. Moczkoan, Próba „stworzenia nowej mitologii narodowej” – recepcja krytyczna powieści Wojciecha Żukrowskiego „Skapani w ogniu”; M. Maciak, Godząc literaturę, ideę i codzienność. „Wyprawa na odzyskane ziemie” Wandy Melcer jako społeczno-ideowy reportaż literacki.*
- Nowacki Dariusz, Oko geometry. Afrykańskie opowiadania Wojciecha Albińskiego, Katowice Wyd. „Śląsk” 2025, 78 s., „Spotkania z Literaturą. Seria Nowa”, t. 9.
- Nowak Lidia, Kazimierz Sowiński jako wydawca *Vade-mecum* Norwida. Materiały zachowane w archiwum Oficyny Poetów i Malarzy, Lublin Wyd. KUL 2025, 438 s.

- Oniryczne labirynty. Marzenia senne i wyobrażenia w literaturze i kulturze, red. nauk. B. Bandzarewicz, Siedlce Wyd. UwS 2025, 160 s.
- Osiecka Agnieszka, Galeria potworów, Warszawa Wyd. Prószyński i S-ka 2025, 424 s.
- Osiewicz Marek, Rojszczak-Robińska Dorota, Dwa studia o kodeksie Wawrzyńca z Łaska, Poznań Wyd. PSP 2025, 236 s., faks., „Prace Instytutu Filologii Polskiej UAM”, „Series »Apocryphorum Polonorum Selectorum«”, t. 5.
- Ozminkowski Violetta, Humorystki. Kobiety, które uczyły nas śmiechu, Warszawa Wyd. Prószyński i S-ka 2025, 190 s.
Książka poświęcona życiu i twórczości Marii Czubaszek, Stefanii Grodzieńskiej i Magdaleny Samozwaniec.
- Pawelec Radosław, Od afirmacji do stygmatyzacji. Wyrazy z rodzin słowotwórczych „szalu” i „obłędu” w literaturze trzech epok, Warszawa DW „Elipsa” 2024, 200 s.
- Pindel Tomasz, Zombi i pishtaco we współczesnej literaturze hispanoamerykańskiej, Kraków „Universitas” 2025, 276 s.
- Pleśniarowicz Krzysztof, Jerzy Pleśniarowicz. Biografia, Kraków Wyd. UJ 2025, 248 s., faks., fot.
- Pliszka Marcin, Drogi – bezdroża – przechadzki. Studia i szkice o literaturze, Siedlce Wyd. Naukowe IKRiBL 2025, 186 s.
- Powieść graficzna. Leksykon. T. 1, red. S. J. Konefał, J. Szyłak, Warszawa „Timof Comics” / Poznań Instytut Kultury Popularnej 2025, 662 s., faks.
- Samsel Karol, „Wasz nieśmiertelny ogień”. Joseph Conrad a romantyzm polski, Warszawa Wyd. UW 2025, 332 s.
- Sitkowska Anna, „Potomstwo a księgi w jednakiej niemal są cenie”. Wydawnicze losy spuścizny literackiej Łukasza Górnickiego (do 1650 r.), Katowice Wyd. „Śląsk” 2025, 96 s., faks., „Spotkania z Literaturą, Seria Nowa”, t. 8.
- Śluszkiewicz Eugeniusz, Język i literatura Armenii. Artykuły, szkice, przekłady, red., wstęp, oprac. M. Lisiecki, Toruń Wyd. UMK 2025, 890 s., faks., fot., il., seria „Klasyka Polskiej Orientalistyki”.
- Sobolczyk Piotr, Tajne przez Białoszewskie, Gdańsk Fundacja „Terytoria Książki” 2025, 680 s.
- Sołonko Nelli, Trop człowieka w twórczości Charles’a Péguy’ego, Szczecin Wyd. US 2025, 230 s., seria „Rozprawy i Studia. Uniwersytet Szczeciński”, t. 1402.
- Stuła Bartosz, Narracje historyczne w komiksach amerykańskich i latynoamerykańskich XX i XXI wieku, Częstochowa Wyd. UJD 2025, 462 s.
- Świder-Pióro Aneta, Grobu uchylić zasłonę. Pejzaż cmentarny i motywy funeralne w twórczości Juliusza Słowackiego, Warszawa Wyd. UW 2025, 264 s., faks., il.
- Tauer Sebastian, Sarmackie narracje Jacka Komudy. Struktura i ideologia, Toruń Wyd. TNT 2025, 158 s.
- Trybuś Krzysztof, Rozbieranie literatury. Studia i szkice romantyczne, Poznań Wyd. „Poznańskie Studia Polonistyczne” 2025, 290 s., seria: „Biblioteka Literacka »Poznańskich Studiów Polonistycznych«”, t. 106.

- Tytko Marek Mariusz, Szara literatura – typologia w bibliograficznych systemach bazodanowych i repozytoriach Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. (Wybrane aspekty) / *Grey Literature – Typology in Bibliographic Database Systems and Repositories of the Jagiellonian University in Cracow (Selected Aspects)*, Kraków Wyd. UJ / Bibl. Jagiellońska 2025, 490 s. (plik PDF).
- Urbanowski Maciej, Literatura stanu wojennego 1981–1989, Gdańsk Instytut Dziedzictwa „Solidarności” 2025, 376 s., faks., fot.
- Wałęciuk-Dejneka Beata, Kobięce pisanie. Trzy portrety. Szkice o mniej znanej (nieznanej) literaturze kobiet przełomu XIX i XX wieku. Cz. 1, Siedlce Wyd. UwS 2025, 96 s.
Portrety Zofii Cieszkowskiej, Bibianny Moraczewskiej, Marii Morzyckiej-Obuchowskiej.
- Warska Katarzyna, Bruno Schulz idzie do szkoły. Biografia tematyczna, Gdańsk Wyd. „słowo/obraz terytoria” 2025, 456 s., faks., fot., il.
- Wąsik Barbara, Troska siostrą kobiety. Egzystencjalne i powszednie problemy powieściowych bohaterek polskich autorek *minorum gentium* w drugiej połowie XIX w., Warszawa Wydawnictwo „Nieoczywiste” 2025, 848 s.
- Wells Stanley, William Szekspir, tłum. K. Kujawińska-Courtney, A. Jędrzejewska, Łódź Wyd. UŁ 2025, 164 s.
- „Wszędzie jedna ziemia”. Stanisław Młodożeniec. Miejsca – ludzie – teksty, pod red. H. Czubały, J. Gorzkowicz, J. Kulczyńskiej-Kruk, Warszawa Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego / Londyn PUNO Press 2025, 736 s., faks., fot., il., nuty.
- Wyka Marta, Czterech. Błoński, Flaszen, Kijowski, Puzyra – esej o przyjaźni i pokrewieństwie umysłowym, Kraków Wydawnictwo Literackie 2025, 184 s.
- Zadura Bohdan, Co chciałem powiedzieć. Autokomentarze, historia pewnego przekładu, rozmowy na temat i niekoniecznie, Kołobrzeg „Biuro Literackie” / Puławy Towarzystwo Przyjaciół Puław 2025, 324 s.
- Zajac Antoni, Anarchiwa i kryptografie. *Niespokojni* Leo Lipskiego, Kraków–Budapeszt–Syrakuzy Wyd. „Austeria” 2025, 534 s., il.
- Ziolkowski Theodore, Powieściowe transfiguracje Jezusa, przedm. E. Ziolkowski, tłum. P. B. Nowak, Lublin Wyd. „Test” 2026, 336 s., faks., fot.
- Zrozumieć Wschód. Idee, interpretacje, konteksty. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Piotrowi Fastowi w 50-lecie pracy naukowej i dydaktycznej, pod red. M. Michalskiej-Suchanek, B. Pawletko, P. Charko-Klekot, Katowice Wyd. „Śląsk” 2025, 426 s., fot.
- Zwierzynski Leszek, Metamorfozy w poezji Bolesława Leśmiana, Katowice Wyd. „Śląsk” 2025, 96 s., „Spotkania z Literaturą. Seria Nowa”, t. 11.
- Żulińska Marta, Próby dramatyczne Jana Lechonia, Wrocław Wyd. „Quaestio” 2025, 152 s., „Scientiarum Primitiae »Series Philologica«”, t. 25.